

fost condamnat în baza art. 162 alin. 3 din Cod penal al Federației Ruse la 7 ani închisoare.

2. Potrivit încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2013, cererea a fost respinsă.

Instanța a constatat că art. 162 alin. 3 Cod penal al Federației Ruse corespunde cu art. 188 alin. (2) lit. b), e) Cod penal R. Moldova. Organele de resort ale ambelor state au convenit asupra transferului. Pedepșa aplicată condamnatului este în limitele sancțiunii legislației naționale. Durata pedepsei ce a rămas spre executare este mai mare de 6 luni.

Totodată, instanța a reținut că transferul lui pentru continuarea executării pedepsei într-un penitenciar din R. Moldova nu poate fi acceptat deoarece prin sentință s-a dispus încasarea de la condamnat în folosul părții vătămate Gubarev V.C. 334.000 ruble cu titlu de prejudiciului material, 150.000 ruble cu titlu de prejudiciu moral și 21.752 cheltuieli de judecată.

Acest prejudiciu nu a fost achitat de condamnat.

Conform art. 417 alin. 3 Cod de procedură penală al Federației Ruse, transferul unei persoane condamnate de o instanță a Federației Ruse la închisoare, pentru a ispăși pedeapsa într-un stat din care persoana este, poate fi refuzat în cazul în care de la condamnat sau țara străină nu sunt primite garanții de executare în cadrul acțiunii civile.

La acest capitol e de menționat faptul că dacă persoana condamnată nu a reparat pagubele produse prin comiterea infracțiunii și nici nu a plătit sau garantat daunele și cheltuielile la care a fost obligată prin sentința pronunțată, cererea de transfer al persoanei condamnate se refuză.

Mai mult, condamnatul este caracterizat negativ în penitenciarul Federației Ruse unde își ispășește pedeapsa, fiind sancționat disciplinar de 10 ori. Astfel, caracteristica dată nu inspiră încredere asupra recipisei scrise de către condamnat, prin care acesta se obligă să achite suma prejudiciului stabilit prin sentință.

3. Ministrul Justiției al R. Moldova a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei încheieri și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că modalitatea de reparare a prejudiciului cauzat prin săvârșirea infracțiunii de către condamnat poate fi inițiată doar la cererea creditorului. Procedura dată se realizează în conformitate cu prevederile Tratatului între Republica Moldova și Federația Rusă cu privire la asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă, familială și penală, semnat la 25.02.1993, sau ale Convenției privind asistența juridică și raporturile de drept în procesele civile, familiale și penale, semnată la 22.01.1993.

În consecință, modalitatea de reparare a prejudiciului cauzat prin săvârșirea infracțiunii este reglementată de un alt instrument internațional și nu de Convenția europeană asupra transferării persoanelor condamnate.

Într-o altă ordine de idei, motivul invocat de instanța de apel nu se regăsește în prevederile Convenției din 21.03.1983 și nici în art. 102 din Legea nr. 371-XVI din 01.12.2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală.

În acest sens, potrivit prevederilor Constituției R. Moldova, judecătorul unei instanțe de judecată a R. Moldova este obligat să se ghideze de legislația națională și prevederile instrumentelor internaționale la care R. Moldova este parte, și nici într-un caz de legislația unui stat străin.

Încheierea menționată este în contradicție cu prevederile legislației naționale și internaționale, ceea ce împiedică prezentarea acesteia autorităților competente ale Federației Ruse și tergiversează procedura de realizare a transferului.

Argumentul de respingere a demersului de transfer nu corespunde prevederilor Convenției europene asupra transferării persoanelor condamnate, Codului de procedură penală al R. Moldova și Legii nr. 371-XVI cu privire la asistența juridică internațională în materie penală din 01.12.2006.

4. Judecând recursul ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 557 alin. (5), 472, 441 alin. (2), 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală încheierea instanței privind respingerea cererii persoanei condamnate la închisoare de către o instanță judecătorească străină de a fi transferată pentru executarea pedepsei în R. Moldova, poate fi atacată cu recurs pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond, inclusiv în cazul în care hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Instanța de recurs este obligată ca, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că instanța de fond a comis următoarele erori de drept.

Astfel, conform art. 556 alin. (3) Cod de procedură penală, în cadrul soluționării demersului privitor la transfer, instanța verifică dacă sînt respectate condițiile pentru transfer:

- a) stipulate în art. 551- 557 Cod de procedură penală;
- b) prevăzute de tratatul internațional în temeiul căruia se solicită transferul sau de acordul de reciprocitate.

Totodată, art. 552, 554, 555 Cod de procedură penală prescrie că transferul poate avea loc dacă condamnatul este cetățean al R, Moldova; hotărîrea de condamnare este definitivă; durata pedepsei privative de libertate, pe care condamnatul o mai are de executat, este de cel puțin 6 luni la data primirii cererii de transferare; transferul este consimțit de persoana condamnată; fapta pentru care a fost condamnată persoana constituie infracțiune potrivit codului penal al R. Moldova; ambele state părți au convenit asupra transferului; instanța care decide

transferul este convinsă că persoana transferată nu va fi supusă unui eventual risc de tratament inuman și degradant în statul în care urmează a fi transferată.

Cererea de transferare trebuie să fie depusă în scris. La cerere se anexează un act care confirmă că persoana condamnată este cetățean al statului de executare sau are în el domiciliu permanent; declarația în scris a persoanei condamnate privind consimțământul ei la transfer; copia de pe hotărîrea de condamnare, autenticată, cu mențiunea că este definitivă, precum și copia de pe textele legilor aplicate în cauza respectivă; certificatul în care este indicată durata pedepsei deja executate și a arestării preventive, precum și durata pedepsei ce urmează a fi executată. Cererea trebuie să fie adresată de către ministrul justiției al statului solicitant ministrului justiției al statului solicitat. Condamnatul trebuie să-și dea consimțământul pentru transfer benevol și în deplină cunoștință a consecințelor juridice care decurg din aceasta, în conformitate cu legea procesuală a statului de condamnare.

Instanța de fond, însă, a sfidat aceste prescripții legale.

Or, potrivit descripțivului încheierii atacate, instanța de fond a invocat drept temeiuri pentru respingerea cererii de transferare circumstanțe de fapt care nu se regăsesc în normele enunțate, cum ar fi caracteristica negativă a condamnatului și neachitarea despăgubirilor încasate de la el prin sentința de condamnare.

În același timp, instanța nu a soluționat cererea Ministerului Justiției al R. Moldova în raport cu documentele oficiale, adică probele scrise anexate pe caz și împrejurările de drept stipulate la art. 552, 554, 555 Cod de procedură penală, omisiuni care fac imposibilă realizarea controlului hotărîrii atacate de către instanța de recurs (*pct. 1 și 2 din decizie*).

Conform art. 93 alin. 100 alin. (1) și (4), 448 alin. (1), 449 alin. (1) pct. (2) lit. c) Cod de procedură documentele oficiale constituie probe în procesul penal, dacă ele stabilesc împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei penale. Administrarea probelor presupune și verificarea probelor de către instanță, la cererea părților. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate și coroborarea lor cu alte probe. Judecînd recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei. Dacă este necesară administrarea de probe suplimentare instanța admite recursul, casează hotărîrea integral și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond.

Colegiul penal notează că, în sensul normelor procedurale enumerate, procesul de administrare a probelor suplimentare prevede și verificarea probelor strînse în cadrul judecării cauzei, dar necercetate, analizate și apreciate de prima instanță în coroborarea lor, în genere.

Necesitatea administrării de probe suplimentare în aspectul specificat, ce nu o poate face instanța de recurs, generează soluția dispunerii rejudecării cauzei, or verificarea unor asemenea probe, cît și analiza faptelor invocate în cererea de pe rol, ține doar de competența instanței de fond.

Prin urmare, instanța de recurs, fiind investită prin lege să controleze doar dacă s-a aplicat corect dreptul față de faptele constatate de către instanța de fond și dacă faptele au fost constatate respectîndu-se normele de drept material și procesual, nu deține competența să analizeze și aprecieze probe suplimentare,

adică cele administrate dar necercetate și neverificate de prima instanță, sau să se pronunțe asupra faptelor invocate în cererea privind transferarea, dar asupra cărora nu s-a expus în genere prima instanță.

Astfel, instanța de apel nu a soluționat cauza în conformitate cu prevederile normelor de drept de rigoare, adică a adoptat o hotărîre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Dat fiind că încălcările normelor de drept specificate, comise de instanța de fond, constituie erori de drept, prescrise în art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului de pe rol, casării totale a încheierii contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de fond, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărîre legală, și întemeiată.

5. Conform art. 557 alin. (5), 472, 441 alin. (2), 444 alin. (1) pct. 6), 447 - 449 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de Ministerul Justiției al R. Moldova, casează total încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2013, în privința condamnatului Cușnir Eugeniu.

Dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, în legătură cu necesitatea administrării de probe suplimentare.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată în ședința din 26 noiembrie 2013.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Arhiliuc

